

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/161/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114211246
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114211246.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Jozefa Škraba a JUDr. Mareka Kohúta v právnej veci žalobcu: CD Consulting, s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 26429705, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej: N. Z., bývajúca v Y. D. S. č. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo námestie 7, Bratislava, IČO: 42 362 962, zastúpený JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom advokátskej kancelárie v Bratislave, Ul. Zámocká č. 36, Bratislava, o zaplatenie 974,13 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7C/162/2014-40 zo dňa 22.9.2014 jednomyseľne takto

rozhodol:

Vstup vedľajšieho účastníka na strane žalovanej je prípustný.

Potvrďuje rozsudok súdu prvého stupňa.

Nepriznáva žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu a náhradu trov konania účastníkom nepriznal. V dôvodoch tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca tlačivom A - návrhom na uplatnenie pohľadávky (vzor je prílohou Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 8614/2007 z 11.1.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu) žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 974,13 eur, zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 974,13 eur od 28.5.2010 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 6% ročne z tej istej sumy od 31.08.2010 do zaplatenia, tiež žiadal priznať zmenkovú odmenu vo výške 1/3 zmenkovej sumy teda 3,25 eur. V dôvodoch návrhu uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 19.10.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Do textu zmenky bol zahrnutý záväzok žalovanej zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu 974,13 eur spolu s 0,25% denným úrokom od 28.5.2010. Za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom žalovaná doteraz na ňu nič nezaplatila. Keďže zmenková suma je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Súd mal za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre použitie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Podľa čl. 2 ods. 1 nariadenia sa toto uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu

nepresahuje 2.000,- eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci, ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci. Podľa čl. 3 ods. 1 nariadenia na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci. Podľa čl. 5 ods. 1 nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok. Podľa čl. 5 ods. 2 citovaného nariadenia po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I. vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky. Podľa čl. 5 ods. 3 nariadenia odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II. vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty a zašle ho späť súdu alebo tribunálu alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď. Podľa čl. 5 ods. 4 nariadenia do 14 dní od doručenia odpovede odporcu súd alebo tribunál odošle navrhovateľovi kópiu odpovede spolu s príslušnými podpornými dokumentmi. Podľa čl. 7 ods. 1 nariadenia do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v čl. 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky,

b) vykoná dôkazy v súlade s čl. 9 alebo

c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 2 nariadenia súd alebo tribunál vydá rozsudok buď do 30 dní od uskutočnenia ústneho pojednávania alebo po doručení všetkých potrebných informácií na vydanie rozsudku. Podľa čl. 7 ods. 3 nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v čl. 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo proti pohľadávke.

V danom prípade po doručení vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súdu, jeho kópiu aj s prílohami a vzorovým tlačivom C na odpoveď súd doručil žalovanej, ktorá zásielku prevzala 19.6.2014, ale vyplnené tlačivo na odpoveď súdu nepredložila.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, podľa ktorého dňa 19.10.2009 bola uzavretá písomná úverová zmluva č. 807500042, ktorou veriteľ - Pohotovosť, s.r.o. poskytol úver vo výške 500,- eur žalovanej ako fyzickej osobe. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť vo výške 984,- eur 12-timi mesačnými splátkami po 82,- eur, počnúc novembrom 2009. V zmluve nie je uvedený úrok, je uvedený len poplatok vo výške 484,- eur, ktorý nie je konkretizovaný a v zmluve nie je uvedené RPMN, ani priemerná hodnota RPMN. Žalovaná dňa 19.10.2009 vystavila vlastnú zmenku, obsahom ktorej je jej záväzok zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. sumu 974,13 eur a zmenkový úrok 0,25% denne od 28.5.2010. Predmetná zmenka bola žalovanou vystavená ako vistazmenka a opatrená doložkami „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Z rubu zmenky vyplýva, že spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. indosovala zmenku na rad žalobcu. Listina má znaky vzorového tlačiva, do ktorého boli rukou vpísané údaje: dátum a miesto vystavenia, identifikačné údaje vystaviteľa, jeho podpis. Zmenková suma vyjadrená číslom aj slovami a dátum začiatku úročenia zmenkového úroku sú v listine uvedené odlišným tlačným písmom ako zvyšok vzorového tlačiva.

Súdu z jeho činnosti bolo známe, že k vyplneniu zmenky došlo na základe bodu 14 VÚP pôvodného veriteľa, ktorý obsahuje dohodu o vyplnení zmenky. V ňom sa uvádza nasledovné: na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúcej z úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, vystaviteľ vystavil dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavených zmeniek zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Remitent má právo uplatniť si celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek zmenky. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na prvej zo zmeniek remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce

splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia prvej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na prvej zo zmeniek remitent tak, že ním bude deň, keď v zmysle bodu 4 týchto podmienok sa stal splatným celý dlh.

Predmetom konania je spor zo zmenky a súd skúmal, či zmenka spĺňa náležitosti v zmysle zákona č. 191/1950 Zb. zmenkový a šekový zákon a dospel k záveru, že zmenka spĺňa formálne náležitosti zákona. Napriek záveru o splnení formálnych náležitosti platnej zmenky súd podrobil súdnej kontrole aj dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyplývajúcu z článku 13 VUP remitenta. Uviedol, že pri uzatváraní príslušnej úverovej zmluvy a v súvislosti s ňou aj vystavenie zmenky ide o spotrebiteľský právny vzťah, a preto je potrebné aplikovať normy na ochranu práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti súd citoval ustanovenie § 52 ods. 1 až 4 OZ, ustanovenie § 53 ods. 1 až 3, ods. 5 OZ, ustanovenie § 54 ods. 1 OZ. Úverovú zmluvu, na zabezpečenie ktorej bola vystavená predmetná zmenka posúdil podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Citoval ustanovenie § 4 ods. 1 až 4 uvedeného zákona s tým, že podľa § 4 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, alebo vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Súd prijal záver, že spotrebiteľovi sa musí poskytnúť ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami aj v prípade, ak sa uplatňuje právo zo zmenky. Stále je totiž potrebné aplikovať čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Vychádzajúc z tohto princípu preto pri kolízii zmenkového práva so spotrebiteľskými právami žalovanej musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa. Dohodu o vyplňovanom práve zmenky súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 1 OZ. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere totiž nemá obligatórne náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z., čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Zmenka však túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje vymáhať zmenkový úrok 0,25 % denne, čo je ročne 91,25 %. Nepochybne takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§ 39 OZ, § 3 ods. 1 OZ). Dohoda o vyplňovanom práve zmenky bola uvedená vo VÚP, teda formulári, ktorý spracoval právny predchodca žalobcu a žalovaná nemala možnosť ju ovplyvniť. Nepochybne teda táto podmienka nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom (či už pre spomínanú neplatnosť dohody o zmenkovom úroku alebo pre dôsledok chýbajúcich obligatórnych náležitostí zmluvy). Uvedená zmluvná podmienka je teda neplatná s poukazom na § 53 ods. 5 OZ. Ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Tento záver možno prijať aj vzhľadom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo/161/2007 zo dňa 6.5.2008. Najvyšší súd v danom prípade mal za to, že z neplatnej úverovej zmluvy nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky a neplatnosť úverovej zmluvy vyvodil z nerovnosti podmienok účastníkov zmluvy v dôsledku neprimerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, v dôsledku čoho považoval zmluvu za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku. V danom prípade zmenka a úverová zmluva vznikli za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. a v tomto prípade žalobca nerešpektoval obmedzenie zabezpečenia spotrebiteľského úveru zmenkou podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. S poukazom na citované zákonné ustanovenie došlo k vystaveniu zmenky v rozpore s tým, a preto so zreteľom na § 39 OZ je potrebné vyhodnotiť zmenku ako absolútne neplatnú. Ďalej súd uviedol, že dohodu o vyplňovacom práve blankozmenky, a tým aj samotnú zmenku možno považovať za neplatnú aj pre obchádzanie zákona. O obchádzanie zákona ide, ak právny úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu

platnosti úverovej zmluvy a aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch dôsledkom čoho je, že žalovaná by veriteľovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto postup žalobcu nemôže požívať právnu ochranu a keďže žalobca si uplatnil právo výslovne zo zmenky a tú súd považoval za neplatnú, jeho žalobu bolo treba zamietnuť.

O skutočnosti, že žalovaná mala postavenie spotrebiteľa svedčí aj skutočnosť, že žiadosť spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 80Er/814/2012-11 zo dňa 20.11.2012 zamietnutá, a to z dôvodu, že súd vyhodnotil dohodnutú rozhodcovskú doložku a následne konanie pred rozhodcovským súdom za také, že tieto viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi v konaní bola žalovanej odopretá ochrana, ktorú jej poskytuje § 52 OZ a tiež Smernica 93/13EHS. Exekučný súd vyhodnotil dohodnutú rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p..

Po vyhlásení tohto rozsudku žalobca doručil súdu návrh, v ktorom namietal neprípustnosť vedľajšieho účastníka v konaní. Tento návrh odôvodnil tým, že konanie je európskym konaním vo veciach s nízkou hodnotou sporu a je právne regulované Nariadením Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007. Procesný postup súdu a strán v konaní je upravený označeným nariadením, a to odlišne od vnútroštátnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 99/1963 Zb.. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu nepripúšťa vedľajšie účastníctvo. Právna regulácia označeného nariadenia obsiahnutá v článkoch 4 a 5 vedľajšie účastníctvo nepozná a pripúšťa aplikáciu procesných pravidiel zakotvených v Občianskom súdnom poriadku len výnimočne, a to vtedy, ak sa explicitne ustanovuje, že sa postupuje v súlade s príslušným právom uplatniteľným v členskom štáte. V ďalšom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/357/2012.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal včas odvolanie žalobca a navrhol tento zmeniť a jeho návrhu vyhovieť, súčasne priznať náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie podal z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. a), b) a f) O.s.p.). Zdôraznil, že prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že vo veci vykonal dokazovanie, okrem iného oboznámením sa s úverovou zmluvou, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, pričom žalobca ani žalovaná dokazovanie nenavrhl. Podľa § 120 O.s.p., dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednávacou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdných účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Zb., dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Proti forme a obsahu zmenky zo strany žalovanej žiadnych námietok nebolo, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Ustanovenie § 120 ods. 1 O.s.p. in fine síce súdu umožňuje, aby v sporovom konaní vykonal aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli účastníci konania, avšak tento postup je možné využiť len výnimočne, ak je vykonanie nenavrnutých dôkazov nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a nevykonanie nejakého dôkazu môže byť príčinou toho, že súd nemôže rozhodnúť. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako taký samo právo žalobcu. Žalovaná mohla na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobila, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej nariadením. Prvostupňový súd pri vydaní rozhodnutia vychádzal podľa neho z nesporných skutočností, pričom za tieto považoval to, že žalovaná so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. uzatvorila zmluvu o úvere, ďalej, že zmenka, ktorá je predmetom konania je zabezpečovacou zmenkou, a že žalovaná uzatvorila zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Uvedené údajne nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Súd tieto vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Takéto skutočnosti jednoznačne nemožno považovať za nesporné. Žalovaná a ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej

interpretácie príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Zb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Prvostupňový súd dospel k záveru, že dohodnutý zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne je v rozpore s dobrými mravmi, a teda v tejto časti považoval zmenku za čiastočne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že zmenku vystavila žalovaná, túto dobrovoľne podpísala, pričom išlo o prejav jej slobodnej vôle. Žalovaná mala vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku predstavuje 0,25 % denne a s takou sadzbou zmenkového úroku jednoznačne súhlasila. Podľa Zákona zmenkového a šekového bol súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť.

Žalovaná sa na odvolanie žalobcu nevyjadřila.

Vedľajší účastník vo svojom stanovisku navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa a priznať náhradu trov odvolacieho konania. Zdôraznil, že terajší majiteľ zmenky - žalobca pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Podľa vedľajšieho účastníka by súd v tomto prípade nemal postupovať formalisticky a mal by rozlišovať situáciu, kedy zmenka vznikla zo vzťahu spotrebiteľského alebo obchodnoprávneho, pričom v prípade spotrebiteľov nemožno odhliadnuť od ich špecifických záujmov a postavenia. Uviedol, že súd sa dopúšťa výkladovej svojvoľnosti, ak by napriek tomu, že nezistí, že žalobca konal na škodu žalovaných neriešil kauzálnu vzťahy zmenky v spotrebiteľských veciach. Je spoločensky potrebné, aby súdy vedeli a zisťovali, či zmenka vznikla zo spotrebiteľského vzťahu alebo nie. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp.zn. III.ÚS 980/13 a IV.ÚS 457/10. Z uvedeného dôvodu preto odmietol úvahy žalobcu ohľadom výhradnej aplikácie zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že jeho odvolanie nie je dôvodné a nie je dôvodný ani jeho návrh o neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do tohto konania na strane žalovanej. Odvolací súd o tomto návrhu rozhodol tak, že vstup vedľajšieho účastníka na strane je prípustný, pričom vychádza z toho, že v konaní bola preukázaná existencia zabezpečovacej zmenky v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, a teda bola na mieste aplikácia ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p. a čl. 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Pokiaľ ide o vec samú, súd doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa oboznámením obsahu exekučného spisu 80Er/814/2012 Okresného súdu Prešov, z ktorého zistil, že súdny exekútor v tejto veci podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s tým, že pripojil návrh oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti povinnej N. Z. a exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 2.9.2011 sp.zn. SR 13133/10 zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. s tým, že týmto rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 3.10.2011 a vykonateľnosť 6.10.2011 bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 974,13 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy 974,13 eur od 28.5.2010 do zaplataenia, zákonný úrok vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy 974,13 eur od 31.8.2010 do zaplataenia a tiež trovy konania 267,39 eur. Zo spisu súd zistil, že pripojená zmenka je svojím obsahom tou istou zmenkou ako je v spise Okresného súdu Prešov sp.zn. 7C/162/2014, kde je uvedené číslo zmluvy 807500042. Z exekučného spisu odvolací súd oboznámil zmluvu o úvere č. 807500042, ktorá bola uzavretá medzi POHOTOVOSTĚOU, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava a N. Z., bývajúcej v Y. D. S., č.k. 776030/9161, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 500,- eur s príslušným poplatkom vo výške 484,- eur, celkove 984,- eur. Z exekučného spisu odvolací súd oboznámil uznesenie č.k. 80Er/814/2012 zo 20.11.2012, ktorým bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie EX/18886/12 zo dňa 30.8.2012 zamietnutá. Dôvodom zamietnutia bolo to, že súd považoval dojednanie rozhodcovskej doložky za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 5 OZ. Toto uznesenie bolo v dôsledku podaného odvolania oprávneným potvrdené Krajským súdom v Prešove uznesením č.k. 5CoE/21/2013-31. Z dôvodov tohto uznesenia bolo zistené, že k odvolacej námietke oprávneného, že prvostupňový súd riadnym spôsobom nevysvetlil, že právny vzťah medzi ním a povinnou je vzťahom spotrebiteľským, odvolací súd uviedol, že skutočnosť, že medzi účastníkmi konania nemal vzniknúť spotrebiteľský vzťah oprávnený nijako nepreukázal, a to ani v rámci odvolacieho konania. Preto prvostupňový súd správne dospel k zisteniu, že z predmetnej zmluvy o úvere vyplýva takýto vzťah. Ďalej súd zistil, že úverová zmluva bola uzavretá 19.10.2009 a v uvedený deň bola vystavená aj predmetná zmenka. Zo všeobecných podmienok poskytnutia úveru bolo zistené, že v bode 14 je uvedená dohoda

o vyplnení zmenky s textom: na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma, dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Na základe dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa a doplneného na odvolacom súde, tento dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, a preto je ho treba podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na stanovisko Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.10.2015, podľa ktorého, ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že:

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností v prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou, či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;
2. pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť, či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúcich ich rozsah a povahu pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonov, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

Ďalej z uvedeného stanoviska vyplýva, že ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Ďalej aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený úrok zo zmenky ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto excès dosahuje.

Odvolací súd ďalej k tomu dodáva, že z vykonaného dokazovania je evidentné, že predmetná zmenka bola vystavená ako zabezpečovacia zmenka plnenia z úverovej spotrebiteľskej zmluvy. Svedčí o tom rovnaké číslo zmluvy i rovnaké číslo zmluvy uvedené na zmenke. V tejto súvislosti odvolací súd podobne ako súd prvého stupňa zdôrazňuje znenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, podľa ktorého platí, že v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa, alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Z uvedeného textu teda vyplýva, že predmetná zmenka mohla byť vyplnená len v súlade so znením tohto ustanovenia, k čomu však nedošlo, pretože zmenková suma presahuje výšku maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. V súvislosti s odvolacími námietkami považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť aj to, že súd i pri rešpekte k špecifickej a prísne formálnej povahe inštitútu zmenky je vždy povinný prihliadnuť k okolnostiam konkrétnej veci. V prípade spotrebiteľov súd nesmie prehliadnuť ich špecifické záujmy a postavenie. Pri svojej rozhodovacej činnosti musí súd hľadať také interpretačné a aplikačné východiská, ktoré zabránia zneužívaniu práv v dôsledku aplikácie zmenkového inštitútu neprimerane v neprospech niektorého z účastníkov zmenkového vzťahu.

Vychádzajúc z týchto záverov potom odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

V odvolacom konaní bola žalovaná a vedľajší účastník na strane žalovanej úspešný, avšak žalovanej náhradu trov nepriznal, pretože jej žiadne nevznikli a pokiaľ ide o vedľajšieho účastníka, považoval odvolací súd trov právneho zastúpenia za neúčelne vynaložené, a to s ohľadom na to, že v čase

vyjadrenia právneho zástupcu vedľajšieho účastníka už bol súd povinný z úradnej povinnosti skúmať presne tie isté námietky, aké vyslovil vedľajší účastník vo svojom vyjadrení. Odvolací súd nespochybňuje oprávnenosť vstupu vedľajšieho účastníka do tohto konania, avšak pokiaľ ide o právne zastúpenie, v tomto prípade považuje takéto úkony za neúčelne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.